

Vår saksbehandler
Raymond Bråten, tlf 32808542

Saksgang:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Fylkesutvalget		04.02.2009
Fylkestinget		11.02.2009

Revidert handlingsprogram - statlig tiltakspakke, mv.

Vedlegg

- 1 Reviderte hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjett
- 2 Prioriterte prosjekter ved fylkeskommunale virksomheter
- 3 Prioriterte fylkesvegprosjekter
- 4 Prosjekter ved kulturinstitusjoner
- 5 Revidert oversikt over utviklingsmidler
- 6 St.prp. nr. 37 (2008 - 2009) – Tiltakspakke fylkesoversikt (utarbeidet av Finansdep)
- 7 Pressemelding fra Kommunal- og regionaldepartementet

Ved fylkestingets budsjettbehandling i desember, varslet fylkesrådmannen at han ville komme tilbake med en revidering av handlingsprogrammet på nyåret etter at Regjeringen hadde lagt frem sin tiltakspakke.. Det vises til fylkesrådmannens notat av 11.12.08. Regjeringen la frem slik tiltakspakke 26.01.09. Fylkesrådmannen orienterer her om krisepakkens betydning for Buskerud fylkeskommune og legger frem forslag til revidert budsjett. Det er ikke gjort endringer i fylkestingets prioriteringer. Investeringsbudsjettet er uendret bortsett fra det som følger av tiltakspakken.

Endringene av de økonomiske utsikter gjør at tidligere vekstforutsetninger må endres. Driftsfondet er kraftig redusert.

Forslag

- 1) Fylkestinget vedtar følgende budsjettendringer for 2009:

	Ansvar	Art	Tjeneste	Prosj.		Beløp
Endring driftsfond	103100	9400	18800		red	kr 3 956 880
Skatteinntekter	103100	8700	18000		red	kr 16 570 000
Rammetilskudd	103100	8000	18400		økes	kr -29 318 000
Vedlikeholdstiltak	103100	8000	18400		økes	kr -42 459 000
Rentekostnader	103900	5000	18700		red	kr -19 971 881
Renteinntekter	103900	9000	18700		red	kr 9 000 000
Refusjon skoleanlegg	103900	9002	18700		red	kr 2 136 500
<u>Tiltakspakke - vedlikehold/opprusting</u>						
F.virk.: Tiltakspakke - drift (ex mva)	101400	2300	15100	20026		kr 11 078 641
F.virk. Tiltakspakke - investering (inkl	101400	2300	05100	20026		kr 20 900 000
Finansiering	101400	9700	05100	20026		kr -20 900 000
Veg: Tiltakspakke - investering (brt inl	900820	2380	07200			kr 15 000 000
Finansiering	900820	9700	07200			kr -15 000 000
Beredskapsfond - lokalsamfunn	900000	4000	17000			kr 15 000 000
Utdanning - lærlingetilskudd	200200	3000	15700			kr 8 819 000
<u>Endret avkastningsmix fra Vardar AS</u>						
Renteinntekter ansvarlig lån	103900	9001	18700		red	kr 9 769 994
Avdrag på ansvarlig lån	103900	9200	08700		økes	kr -9 769 994
Avsetning til kapitalfond	103100	5480	08800		økes	kr 9 769 994
Endret finansiering i investering	103900	9480	07100	10210	økes	kr -9 769 994
Endret finansiering i investering	103900	9700	07100	10210	red	kr 9 769 994
<u>Nedjustering av lønns- og prisvekst</u>						
Sentraladministrasjonen	104400	0100	14200		red	kr -331 970
Utdanning	250200	4000	14200		red	kr -4 030 985
Tannhelseforetak	596000	3800	16600		red	kr -308 041
Utviklingsavdelingen	900000	0100	14200		red	kr -440 035
Kollektivtransport - VKT AS	900810	3000	17300		red	kr -822 275
Fylkesveger	900820	1000	17200		red	kr -274 928
Renteinntekter ansvarlig lån - utv.fond	103900	9003	18700		red	kr 4 395 000
Utviklingsmidler	900405	4000	17000		red	kr -4 395 000
Overføring fra drift til investering	103100	5700	18800		økes	kr 26 130 100
Ref. invest.mva	103100	7019	18400		økes	kr -4 504 000

2) Vedlagte hovedoversikter for drifts- og investeringsbudsjett 2009-2012 vedtas.

3) Prosjekter ihht vedlagte oversikter for fylkeskommunale virksomheter og fylkesveger startes opp så snart som mulig og senest innen utgangen av året innenfor en totalramme på 49,5 mill kr inkl mva. og med slik fordeling:

Videregående skoler : 32,8 mill. kr. (vedlegg 2)

Fylkesveger : 15,0 mill. kr. (vedlegg 3)

Totalbevilgningen skal være styrende. Antall ferdigstilte prosjekter kan derfor variere fra planen. Fylkesrådmannen får fullmakt til å tilpasse dette for prosjekter ved de fylkeskommunale virksomheter.

I tilfelle det gis adgang til å bevilge midler til våre kulturinstitusjoner, bevilges 1,75 mill. kr. til prosjekter i henhold til vedlagte oversikt (vedlegg 4).

4) Det settes av 15 mill kr til et beredskapsfond øremerket tiltak i lokalsamfunn i Buskerud som kan bli særlig hardt rammet av nedgangstiden.

5) Fylkesrådmannen gis fullmakt til å godkjenne byggebudsjett og igangsetting av følgende prosjekter gitt at anbudene ligger innenfor vedtatt budsjett:

- Ringerike vgs – paviljong; 24 mill kr
- Rosthaug vgs – flytting Bonna; 24,5 mill kr

Buskerud fylkeskommune, 29.01.2009

Matz Sandman

fylkesrådmann

Bakgrunn for saken

Regjeringen har som følge av pågående globale nedgangstid lagt frem en tiltakspakke som bl.a. påvirker Buskerud fylkeskommunes økonomi og aktivitet. Siden handlingsprogrammet ble utarbeidet og vedtatt av fylkestinget, har vekstforutsetninger og rentenivå endret seg vesentlig. Fylkesrådmannen foreslår her justeringer og orienterer om de viktigste endringer i tiltakspakken.

Revidering av budsjettet - orientering om statlig tiltakspakke

Regjeringen la 26.01.09 fram en tiltakspakke på 20 mrd kr for å bidra til å redusere de negative utslagene i sysselsetting og ledighet som følge av pågående økonomiske krise. 16,75 mrd kr er nye tiltak på statsbudsjettets utgiftsside og 3,25 mrd kr er skatteletter for næringslivet.

Regjeringens forslag til finanspolitiske tiltak innebærer økte overføringer til kommunesektoren hvor hovedfokus er rettet mot vedlikehold, rehabilitering og investeringer. Totalt beløper tiltakene overfor kommunesektoren seg til 6,4 mrd kr i 2009. Kompensasjon for lavere skatt i 2009 kommer i tillegg.

Frie inntekter

Økt rammetilskudd i 2009

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til innbyggertilskuddet til fylkeskommunene med 615 mill kr, herav 240 mill kr for å bedre fylkeskommunenes generelle økonomiske situasjon, 190 mill kr i netto skattekompensasjon (hensyntatt effektene av lavere kostnadsvekst) og midlertidig økning i lærlingtilskuddet med 185 mill kr.

For Buskerud fylkeskommune utgjør dette i 2009:

Vedlikehold *)	Frie inntekter	Lærlingtilskudd	Sum	Skattekomp
42,459	11,441	8,819	62,720	9,058

*) se beskrivelse i avsnittet under om vedlikeholdstiltak

Skatteanslaget senkes brutto med 2 mrd kr for kommunesektoren, mens deflatoren for 2009 senkes fra 4,5 % til 4,1% som gir en kostnadsinnsparing på 800 mill kr slik at nettoen blir 1,2 mrd kr, 190 mill kr for fylkeskommunene.

Effektene av lavere skatt for Buskerud fylkeskommune:

Skatt:	-16,570
Rammetilskudd:	+ 9,058
<u>Lavere deflator:</u>	<u>+ 6,208</u>
Netto udekket	- 1,304

<u>Økt frie inntekter:</u>	<u>11,441</u>
Total merinntekt	10,137

Frie inntekter utover 2009

I handlingsprogrammet er det lagt til grunn en realvekst i de frie inntekter på 0,8% hvert år fom 2010. Fylkesrådmannen mener grunnlaget for denne veksten neppe er til stede pga utviklingen i norsk og internasjonal økonomi. Regjeringen omtaler følgende i St.prp. nr. 37:

"Usikkerheten knyttet til anslagene for den økonomiske utviklingen er stor. Problemene i finansmarkedet kan bidra til at bl.a. investeringene i fastlandsbedriftene faller mer enn anslått, og vekstimpulsene fra internasjonal økonomi kan bli enda svakere enn lagt til grunn. Det ville i så fall kunne tilsi at vekstutsiktene for 2009 overvurderes i denne proposisjonen, og at også 2010 kan bli et svakt år for norsk økonomi. På den annen side kan betydelige stimulanter fra både penge- og finanspolitikken bidra til at veksten tar seg opp mer enn anslått. I så fall vil veksten i 2009 bli noe høyere enn lagt til grunn, og veksttakten inn i 2010 kan blir relativt høy."

Fylkesrådmannen foreslår å budsjettere uten realvekst fom 2010. Fra Kommunal- og regionaldepartementet har fylkesrådmannen fått opplyst at vi kan planlegge med veksten i frie inntekter (11,4 mill kr) og skattekompensasjonen (9,1 mill kr) også fra 2010. Tillegget til vedlikehold og lærlinger vil kun gjelde 2009. Ubrukte vedlikeholdsmidler kan i noen grad overføres gjennom bundne fond.

Disse forutsetninger er lagt til grunn i vedlagte hovedoversikt for driftsbudsjettet.

Vedlikehold og rehabilitering

Vedlikeholdstiltak

Regjeringen foreslår en engangsbevilgning på 4 mrd kr til kommunesektoren til vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur, herav 800 mill kr til fylkeskommunene.

For Buskerud fylkeskommune betyr dette 42,459 mill kr. I tillegg kommer effekten av økt mva-kompensasjon, ca 7,1 mill kr (på fylkesveger er det i snitt 4,25% mva-refusjon). Det kan derfor planlegges med aktivitet innenfor en brutto ramme inkl mva på ca 49,5 mill kr. Det er ingen søknadsbehandling.

Det planlegges med tiltak slik det fremgår av vedlagte oversikter. Dette gjelder fylkeskommunale virksomheter og fylkesveger. Beløp som føres i investering, bevilges inkl mva og beløp som føres i drift, bevilges ekskl mva.

Hoveddelen av bevilgningen foreslås bruk til vedlikehold og rehabilitering på de videregående skolene – om lag 34,5 mill.kr. Det foreslås tiltak ved alle skoler og arbeidsinstituttet. Se vedlegg nr. 2.

Til fylkesveger foreslås i underkant av 1/3 av bevilgningen: til sammen 15 mill. kr. Prioriteringene er gjort etter forslag fra Statens Vegvesen og omfatter tiltak i 4 kommuner. Se vedlegg nr. 3. Fylkesrådmannen har presisert overfor vegvesenet at prosjektene må være avklart når det gjelder gjennomføring. Dette skyldes at Statens Vegvesen gjennom flere år har hatt betydelige ubrukte midler ved årets slutt.

Fylkesrådmannens intensjon har vært å benytte midler også til vedlikehold/rehabilitering ved våre kulturinstitusjoner. Vi har imidlertid fått opplyst fra Kommunaldepartementet at midlene ikke kan benyttes som tilskudd til arbeider ved stiftelser som ikke er en del av den kommunale forvaltningen. Dette vil forhåpentligvis bli endelig avklart i stortingsbehandlingen. I tilfelle det gis grønt lys, foreslår fylkesrådmannen at den reserve som er ført under skolebygg (1,75 mill kr.) benyttes og med slik fordeling:

Vestfossen Kunstlaboratorium	: 0,75 mill. kr.
Drammen Museum	: 0,50 mill. kr.
Krøderbanen	: 0,50 mill. kr.

Se vedlegg 4.

Fylkesrådmannen vil bemerke at forut for tiltakspakken hadde vi utarbeidet planer for atskillig mer omfattende tiltak.

I oversikten framgår også en liste over ytterligere tiltak, dersom fylkestinget finner å ville endre på fordelingen.

Føringer for gjennomføring av tiltak:

Tilskuddet skal nyttes til tiltak innen vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur, herunder bygg og fylkesveier. Utover alminnelige vedlikeholdstiltak og innhenting av vedlikeholdsetterslep, kan tilskuddet eksempelvis nyttes til inneklima-, miljø- og energitiltak og til universell utforming av kommunale bygg. Tilskuddet skal ikke gå til investeringer i nybygg/nyanlegg, med unntak av mindre investeringer som kan ferdigstilles i 2009. Vedlikeholdstiltak må påbegynnes i 2009, men kan slutføres i 2010. Midlene skal

brukes til tiltak som er nye i forhold til allerede vedtatte budsjetter for 2009. Ubenyttede midler må betales tilbake til staten. Revisorbekreftet oversikt over bruken av midlene skal oversendes KRD når tiltakene er utført.

Tiltakene skal gjennomføres i henhold til ny teknisk forskrift til plan- og bygningsloven, som bl.a. setter strengere krav til lavt energiforbruk og miljøvennlige bygg. Tiltakene skal også legge vekt på universell utforming.

På fylkesrådmannens forespørsel om kulturinstitusjoner, organisert som stiftelser (våre halvoffentlige museer), kan tilgodeses med vedlikeholdsmidler fra pakken, svarer Kommunal- og regionaldepartementet slik:

"I prp står det at midlene skal benyttes til tiltak innen vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur herunder bygg. Etter vår oppfatning vil dette avskjære muligheten til å gi tilskudd til stiftelser med mer som ikke er en del av den kommunale forvaltningen. Her må vi ta forbehold om stortingets behandling."

Forøvrig vises til særordninger beskrevet under.

Annen statlig bevilgning til vedlikehold av idrettsanlegg, kulturinstitusjoner, kollektivtransport og annet

Idrett

Regjeringen foreslår et ekstraordinært tilskudd til idrettsanlegg i 2009 på 250 mill kr. Midlene skal gå til nybygg og rehabilitering av ordinære idrettsanlegg. En slik fordeling vil ikke gå utover tildelingen for ordinære spillemidler via fylkeskommunene. Imidlertid vil formål som finansieres gjennom det foreslåtte ekstratilskuddet over statsbudsjettet ikke kvalifisere til å motta tilskudd gjennom den ordinære tilskuddsordningen for idrettsanlegg fra spillemidlene. Midlene vil bli fordelt gjennom Kultur- og kirkedepartementets tilskuddsordning til idrettsanlegg. Det vises til egne retningslinjer.

Kulturinstitusjoner

Regjeringen foreslår en bevilgning på 70 mill kr til vedlikeholds- og investeringstiltak ved lokale og regionale kulturbygg. Tildelingsordning er ikke kjent, men antas å være søknadsbaserte tilskudd over departementets budsjett. Midlene er en éngangsbevilgning i 2009.

Riksantikvaren får 223 mill kr som fylkeskommunen muligens kan søke om over Kulturdepartementets budsjett.

Kollektivtransport

Fylkesrådmannen viser til vedtak i hovedutvalget for samferdsel den 13.1.09 - sak 05/09 om Kollektivtransport i Kongsbergområdet. I pkt 4 heter at ".....og ber rådmannen spesielt vurdere disse tiltakene i anledning fylkeskommunens behandling av Regjeringens tiltakspakke for finanskrisen".

Det følger egne retningslinjer for bruk av vedlikeholdsmidlene og de omtalte forhold i hovedutvalgssaken anses å falle utenfor ordningen da de gjelder drift av kollektivtransport. Tiltak knyttet til infrastruktur for kollektivtransport, f.eks bussholdeplasser, må vurderes som en del av investeringene på fylkesvegnettet.

Enova

Enovas tilskudd til energieffektivisering og fornybar energi økes med 1 190 mill kr. Buskerud fylkeskommune vil utnytte evt søkemuligheter.

Beredskapsfond

Fylkesrådmannen foreslår at det settes av 15 mill kr til et beredskapsfond øremerket tiltak i lokalsamfunnet i Buskerud som kan bli særlig hardt rammet av nedgangstidene. Fondet legges på utviklingsavdelingen, men styres av fylkesutvalget.

Midlene skal kunne nyttes for å igangsette omstillingstiltak i lokalsamfunn der eksempelvis en hjørnesteinsbedrift må stenge dørene, eller i kommuner med en næringsmessig sammensetning som er særlig utsatt for nedgangstidene. Sammen med kommunen og eksterne aktører som NAV, Innovasjon Norge og andre aktører, kan fylkeskommunen være med på å finansiere omstilling, kompetanseprogram, tiltak for ny vekst og lignende i et omfang som går ut over ordinært utviklingsarbeid.

Fylket vil være forberedt på å kunne utøve en aktiv rolle i slikt arbeid.

Fondet er finansiert ved å bruke alle frie midler som vi er tildelt i tiltakspakken (ca. 11 mill kr) for å bedre vår generelle økonomiske situasjon - resten er fra oppsparte midler.

Midlertidig økning av lærlingetilskuddet

Det foreslås å øke fylkeskommunenes ramme med 185 millioner kroner, slik at tilskuddet som utbetales i 2009 til bedrifter som har lærlinger og lære kandidater, kan økes. Formålet med tiltaket er å bidra til å opprettholde antall læreplasser. Økningen i rammen innebærer at utbetalingen i 2009 økes med vel 4 800 kroner per kontrakt. Tilskuddet fordeles etter kostnadsnøkklene i inntektssystemet. For Buskerud fylkeskommune betyr dette et tillegg på 8,819 mill kr som overføres utdanningsavdelingen. Tillegget gjelder kun 2009.

En økning i tilskuddssatsene kan gjøre opplæringskontorene bedre i stand til å prioritere arbeid med omplassering av lærlinger innen opplæringskontoret. Selv om antall kontrakter i 2009 reduseres noe i forhold til 2008-nivå, vil en økning av tilskuddet med ca 4800,- pr kontrakt, gi en tilleggskostnad på ca 10,2 mill kr.

Spørsmålet om evt oppretting av nye klasser som følge av problemer når det gjelder lærekontrakter i arbeidslivet, må vi komme tilbake til senere.

Tilskuddet til lærlinger og lære kandidater med spesielle behov økes med 10 mill kr i 2009, ca 0,5 mill kr til Buskerud som eget statstilskudd.

Rentekompensasjon for skolebygg

For 2009 er det vedtatt en investeringsramme på 2 mrd kr; 15 mrd kr over 8 år. Regjeringen foreslår å øke investeringsrammen for 2009 med 1 mrd kr. For Buskerud fylkeskommune betyr dette at refusjonsrammen for 2009 økes med ca 11 mill kr (rente effekt ca 190 tusen kr i 2009). Buskerud fylkeskommune har tilstrekkelig med prosjekter for å søke på utvidet ramme.

På grunn av det sterke rentefallet siden handlingsprogrammet ble utformet, må budsjett for renterefusjon reduseres med 2,1 mill kr.

Lønns- og prisvekst 2009

Regjeringen nedjusterer deflatoren med 0,4%-poeng til 4,1% i St.prp. nr. 37. Lønnsveksten nedjusteres fra 5% til 4,25%. Effekten av dette illustreres i tabellen:

Mill kr i 2009	A	B	C
Lønnsvekst	5,00 %	4,25 %	
Prisvekst	3,60 %		
Deflator	4,50 %	4,10 %	B-A
Sentraladministrasjonen	3,9	3,6	-0,332
Utdanning	47,3	43,3	-4,031
Tannhelseforetak	3,6	3,3	-0,308
Utviklingsavdelingen	5,2	4,7	-0,440
Kollektivtransport - VKT AS	9,7	8,8	-0,822
Fylkesveger	3,2	3,0	-0,275
Totalt	72,9	66,7	-6,208

A = Lønns- og prisvekst (deflator) 2008-2009 ihht vedtatt budsjett 2009.

B = Revidert anslag på lønnsvekst 2008-2009 ihht. St.prp. nr. 37 (2008-2009)

C = Differanse

Tabellen viser at 0,4%-poeng lavere lønns- og prisvekst utgjør en samlet effekt på sektorene med ca 6,2 mill kr. Lavere kostnadsvekst er en del av Regjeringens finansieringsopplegg og fylkesrådmannen foreslår at sektorrammene reduseres tilsvarende.

Tilsvarende endringer gjøres på langtidsbudsjettet.

Finanskostnader og –inntekter

Siden fylkesrådmannen utarbeidet forslag til handlingsprogram, har renten falt dramatisk. Renteutviklingen de kommende år er usikker og vil bl.a. påvirkes av hvor lenge lavkonjunkturen varer og inflasjonsutviklingen. Fylkesrådmannen foreslår å justere rentebudsjettene slik i 2009:

(mill kr)	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Endring
Rentekostnader	70,4	50,1	-20,3
Renteinntekter	18,0	9,0	-9,0
Refusjon skoleanlegg	10,3	7,9	-2,3
Netto kostnader	42,1	33,2	-9,0

Anslag for senere år fremgår av revidert hovedoversikt for driftsbudsjettet. Renten er i stadig endring og fylkesrådmannen vil som vanlig foreta en ny vurdering av budsjettene i 1. tertialrapport.

Avkastning og kapitaluttak fra Vardar AS

Også avkastningen fra Vardar AS påvirkes av lavere renter enn forutsatt i vedtatt handlingsprogram.

Renten på ansvarlig lån reduseres fra 7,45% (prognose høsten 2008) til 4,52%. Dette påvirker både de ordinære renteinntektene fra Vadar AS og utviklingsmidlene.

Revidert avkastningsmix fra Vardar AS:

(mill kr)	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett	Endring
Aksjeutbytte	35,0	35,0	0,0
Renteinntekter	24,8	15,1	-9,8
Avdrag	30,2	46,9	16,8
Renter - utviklingsmidler	11,2	6,8	-4,4
Netto inntekter	101,2	103,8	2,6

Lavere ordinære renteinntekter kompenseres med høyere avdrag på lån, jfr låneavtale. Økt avdrag inntektsføres i investeringsbudsjettet og lavere renter føres i driftsbudsjettet. For å få dette til å balansere, reduseres overføringer fra drift til investering med 9,8 mill kr.

Reduserte renteinntekter til utviklingsmidlene gir tilsvarende mindre disponibelt på utviklingsavdelingens ramme.

Utviklingsmidler

Disponible utviklingsmidler reduseres med 4,4 mill kr som følge av lavere rente på lån i Vardar AS. Dette får konsekvenser for utviklingstiltakene. Vedlagt følger revidert liste over utviklingsmidler for 2009.

Driftsfond og egenfinansieringsandel i investering

I revideringen av budsjettet har fylkesrådmannen lagt vekt på at låneopptaket ikke skal øke ifht anslagene i vedtatt handlingsprogram. Forslag til overførte midler til investeringsbudsjettet og nivå på driftsfondet gjenspeiler denne målsetningen. Målet om at all investeringsmoms skal overføres til investeringsbudsjettet oppfylles i alle år.

Det vises til vedlagte hovedoversikt.

Fullmakter til å godkjenne to investeringsprosjekter

På investeringsprogrammet for 2009 er det to mindre prosjekter som fylkesrådmannen vurderer ikke trenger ytterligere behandling av fylkestinget. Fylkesrådmannen foreslår at han får fullmakt til å godkjenne byggebudsjett og igangsetting av følgende prosjekter gitt at anbudene ligger innenfor vedtatt budsjett:

Ringerike vgs – paviljong
Rosthaug vgs – flytting Bonna

Økonomiske utsikter

Fylkesrådmannen er i likhet med Regjeringen svært usikker på den økonomiske utviklingen. Staten kompenserer for et anslått inntektsbortfall i 2009 (anslått til netto 1,2 mrd kr). Det kommer daglig nyheter om at sysselsettingssituasjonen forverres. Utsiktene utover 2009 er også svært usikker. Av den grunn har fylkesrådmannen valgt å ikke planlegge med noe realvekst i de frie inntekter fra og med 2010. Dersom inntektene reelt skulle falle, f.eks med 0,5% årlig, vil driftsfondet kunne gå i null ved utløpet av handlingsprogramperioden.

Vedlegg 1

(Beløp i mill kr - faste 2009-priser)

	Regnskap 2007	Årsbud. (justert) 2008	Forslag til ramme for 2009	Forslag til ramme for 2010	Forslag til ramme for 2011	Forslag til ramme for 2012
Fylkesskatt	1028,7	1080,0	1085,4	1085,4	1085,4	1085,4
Ref. invest.mva (overf. invest.budsjett)	23,2	31,2	57,2	51,5	56,2	30,5
Vedlikeholdstiltak, St.prp. nr. 37			42,5			
Rammetilskudd	566,5	626,6	708,8	700,0	700,0	700,0
SUM DRIFTSINNTEKTER	1618,4	1737,8	1893,8	1836,9	1841,6	1815,9
<i>Netto driftsutgifter 1)</i>						
Sentraladministrasjon - fellesutgifter	77,2	110,2	118,7	103,2	104,1	105,0
Utdanning	1050,1	1084,1	1125,5	1116,5	1118,6	1122,3
Tannhelseforetak	77,2	76,2	85,5	84,5	84,5	84,5
Utviklingsavdelingen	86,1	145,4	136,9	118,4	120,1	121,9
Kollektivtransport - VKT AS		221,6	227,2	227,2	227,2	225,2
Fylkesveger		76,0	75,0	75,0	75,0	75,0
Regionrådet BTV / Økte pensjonskostn. 2)	313,2		0,0	0,0	0,0	0,0
NETTO DRIFTSUTGIFTER	1603,8	1713,6	1768,7	1724,7	1729,4	1733,8
Renteutgifter	48,9	60,6	50,4	71,3	79,9	85,1
Renteinntekter	13,1	13,5	9,0	13,5	13,5	13,5
Refusjon skoleanlegg	6,4	9,0	8,1	9,0	9,6	10,2
Aksjeutbytte Vardar AS	0,0	15,0	35,0	41,0	46,0	51,0
Salg av kraft	0,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Renter Vardar AS	21,6	26,6	15,1	13,2	14,2	14,8
Utviklingsmidler fra Vardar AS	7,6	10,4	6,8	6,8	8,3	9,8
Avdrag	38,7	36,7	39,2	45,7	50,8	56,9
Avdrag elevpc'er	2,3	11,4	11,6	9,3	7,4	7,3
NETTO DRIFTSUTG. INKL FINANS	1644,1	1745,8	1793,9	1765,4	1774,0	1781,8
Motpost avskrivninger	72,3					
NETTO DRIFTSRESULTAT	46,5	-8,0	100,0	71,4	67,6	34,0
Netto endr. driftsfond (+ red., - øk.)	26,7	-10,3	5,7	3,0	6,9	-3,6
Interne finansieringstransaksjoner	-10,4	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Overført fra året før	37,3	49,3	0,0	0,0	0,0	0,0
RESULTAT FØR INVESTERING	100,1	29,8	105,7	74,4	74,5	30,5
Overført til investeringsregnskapet *)	50,8	29,8	105,7	74,4	74,5	30,5
RESULTAT	49,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

*) Egenkapitalandel i investering			40,0 %	37,6 %	33,1 %	58,4 %
Nto driftsresultat i % av frie inntekter (mål: minst 3%)			5,3 %	3,9 %	3,7 %	1,9 %
Andel invest.mva overført til investeringsbudsjett			100 %	100 %	100 %	100 %
Driftsfond 31.12 3)	50,3	60,7	34,9	31,9	24,9	28,5
Beregnet realvekst 2010-2012						
Egenkapital pensjon			20,0			
Vedlikeholdsfond 31.12	6,4	6,4	0,0			

1) 2007-tall er inkl avskrivninger på sektorene.

2) Regionrådet BTV ble avsluttet 31.12.07. Pensjonsbudsjett er fordelt på sektorene.

3) Buffer for usikkerhet ved utbytte fra Vardar AS og reserve mot økonomisk svikt med mer.

Beløp i 1000 kr		KOST- DATO	TOTALT INVEST- ERINGS- BELOP	TIDL. KAP. BUDSJ	2009	BEH AV	2010	2011	2012
VIRKSOMHET	FORMÅL								
FELLESPROSJEKTER									
IKT felles infrastruktur					5 300	FRÅD	5 300	5 300	5 300
Fylkeshuset - toiletter			1 100	650	450	FRÅD			
Volelia			1 000	500	500	FRÅD			
Refinansiering av likviditetsreserven					6 039	FRÅD			
Refinansiering av Ramfosskraft					55 171	FRÅD			
Sum			2 100	1 150	67 460		5 300	5 300	5 300

UTDANNINGSSEKTOREN									
Fellesprosjekter for alle skolebygg									
Utdanningssektoren	Utstyr IKT				5 000	FRÅD	5 000	5 000	5 000
	Elevpc'er			33 227	19 845	FRÅD	19 845	19 845	19 845
	Pc-skap/stikkontakter			12 515	6 000	FRÅD			
Alle skolebygg	Ombygging 1)				10 500	FRÅD	8 700	8 700	8 700
Påbegynte prosjekter									
Div. skolebygg	Inneklima				8 000	FRÅD	13 000	10 000	10 000
Åssiden vgs	Kjøkken hus F	mai 08	76 500	36 000	40 500	(Ferdig)			
Nye prosjekter									
Marienlyst	Samlokalisering	okt. 08	250 000	15 000	65 000	FT	100 000	70 000	
Ringerike/Hønefoss	Samlokalisering		500 000	11 000	5 000	FT	10 000	70 000	100 000
Ringerike vgs	Paviljong	okt 08	24 000		24 000	FT			
Rosthaug vgs	Flytting Bonna	aug. 08	24 500		9 500	FT	15 000		
	Ombygging Fjøs	okt. 08	3 850	2 300	1 550	(Ferdig)			
Hurum	Ny vg skole	jul. 08	225 000	15 000	7 500	FT	91 500	105 000	6 000
Ringerike folkehøgskole - Renovering									
Fagskolen Timius Olsen					1 500				
Tiltakspakke - St.prp. nr. 37					20 900				
Sum - utdanningssektoren					224 795		263 045	288 545	149 545

1) Skal dekke arealeffektivisering, fleksibilitet i lokaler, Brann-, helse- og miljø sikkerhet og annet

TANNHELSEFORETAKET									
Til styrets disposisjon					3 800	Styret	3 800	3 800	3 800
Sum tannhelse					3 800		3 800	3 800	3 800

ANDRE SEKTORER									
Samferdselssektoren	Fylkesveger			2)	43 860	VEGSJEF	43 860	43 860	43 860
Samferdselssektoren	Tiltakspakke		100 000	70 000	30 000	VEGSJEF		-	-
Tiltakspakke - St.prp. nr. 37					15 000				
Sum andre sektorer					88 860		43 860	43 860	43 860
TOTALSUM					384 915		316 005	341 505	202 505

2) 5 millioner av bevilgningen i 2009 er forskuttet i 2008 til utbedring av bru.

FINANSIERING		2009	2010	2011	2012
Forskuttinger Rv 7 Ramsrud - Kjellsbergsvingene		-1 800			
Nedbetalning likv.res. Rv 7 Ramsrud - Kjellsbergsvingene		1 800			
Elevrefusjoner - elevpc		8 187	8 534	8 640	8 640
Salg av eiendommer - Strømsø vgs					55 000
- Hønefoss vgs					
Avdrag fra Vardar AS		39 928	35 792	29 825	24 186
Overført fra driften		105 725	74 446	74 546	30 457
Mva-refusjon					
Låncopptak		231 075	197 233	228 494	84 221
		384 915	316 005	341 505	202 505
Gjeld 31/12 (inkl. endr. avdragsfond)		1 268 149	1 410 404	1 580 701	1 600 746
Renter		50 413	71 260	79 855	85 090
Avdrag		39 162	45 653	50 775	56 905
Avdrag elevpc		11 588	9 325	7 422	7 271
Sum renter og avdrag		101 162	126 238	138 052	149 266

Vedlegg 2

Tiltakspakke 2009 - fylkeskommunale virksomheter (inkl mva)

Pri	Sted	Prosjekt/arbeider	Sum totalt (overslag)	Vedlikehold	Investering
1	Arbeidsinstituttet Drammen	Monterc 6-7 luft/luft varmepumper i de største rommene	600 000		600 000
1	Arbeidsinstituttet Drammen	Styring/utskifting panleovner, termostater	200 000	200 000	
1	Arbeidsinstituttet Drammen	Utbedring av fasader, fasade mot øst, flissilo	5 000 000	4 500 000	500 000
1	Drammen vgs	Rep fasade mot bad	250 000	250 000	
1	Eiker vgs.	Utomhusplan - tiltak ifbm oppgradering av idrettsarena og etablering av rundkjøring for busser - sikkerhetstiltak	500 000		500 000
1	Eiker vgs.	- Midler for grøntanlegg rundt rundkjøringsområde			
1	Gol vgs.	Oppgradering/utskifting av nødlys	50 000	50 000	
1	Gol vgs.	Kontroll og oppgradering av brannetting	500 000	500 000	
1	Hønefoss vgs.	- Flislegging av trapper / trapperepos fra u.etg t.o.m. 3 etg	300 000	300 000	
1	Hønefoss vgs.	- Utskifte av gulvbelegg i 3 etg korridor	250 000	250 000	
1	Kongsberg vgs - Timius Olsen	SD-anlegg	800 000		800 000
1	Kongsberg vgs. - Flåtølka	Oppussing av elevtoalctt	400 000	400 000	
1	Kongsberg vgs. - Timius Olsen	Oppgradering/oppussing av toaletter	400 000	400 000	
1	Lier vgs	Ombygging av kjøkken til klasserom	4 000 000		4 000 000
1	Numedal vgs.	Rømningsstrapp bygg C /kordinatorbeslag y-dør	120 000	120 000	
1	Numedal vgs.	Drenering rundt bygg D	100 000	100 000	
1	Ringenike folkeh.skole	Takarbeider mellombygg og internat	1 500 000	1 500 000	
1	Ringenike folkeh.skole	Drenering av hovedbygning	500 000	500 000	
1	Ringenike folkeh.skole	Utskifting av 4 stk doble branndører i korridor - Internatbygg A	150 000	150 000	
1	Ringenike folkeh.skole	- Utskifting / forsterkning av bjelkelag for bering	200 000	200 000	
1	Ringenike folkeh.skole	- Legging av nytt gulv	300 000	300 000	
1	Ringenike vgs.	Forb. Modulbygg - Riving av Sundgata 12	315 000	315 000	
1	Ringenike vgs.	Forb. Modulbygg - Riving av Sundgata 14	315 000	315 000	
1	Ringenike vgs.	Lille gymsal - utskifting av idrettsgulv	200 000	200 000	
1	Ringenike vgs.	Lille gymsal - Utbedring av akustiske forhold	170 000	170 000	
1	Rosthaug vgs - avd Buskerud	Skifte av oppvarmingssystem fra olje til biovarme	2 000 000		2 000 000
1	Rosthaug vgs - avd Buskerud	Ifbm "Bonna" utbyggingen er det valgt bio varmesentral. Denne bør bygges ut for å dekke hele skolens behov for vannbåren varme ved			
1	Rosthaug vgs - avd Buskerud				

1	Rosthaug vgs - avd Buskerud	at dagens oljefyranlegg avvikles. Etablering og drift settes bort til aktuell varmeleverandør.				
1	Rosthaug vgs - avd Buskerud	- kostnader for tilknytning til eksisterende anlegg + evt omgjøringer				
1	Rosthaug vgs - avd Buskerud	Utskifting/oppgradering av ventilasjonsanlegg A-fløy	500 000			500 000
1	Rosthaug vgs - hovedskolen	Vindutskifting D fløy	950 000			950 000
1	Rosthaug vgs - hovedskolen	Utskifting av nød- og ledelys	220 000			220 000
1	Røyken vgs.	Div. vedlikehold inkl utskifting av vinduer	1 500 000			1 500 000
1	Ål vgs, avd. Lien	Montere 4 varmpumper + 4 varmevifter med nattsenkning i verkstedene	500 000			500 000
1	Åssiden vgs B og C blokk	Ventilasjon	5 000 000			5 000 000
1	Åssiden vgs E blokk	Fullføring av fasader	5 000 000			5 000 000
1	Reserve		1 736 728		1 736 728	
Fylkesrådmannens anbefaling - Sum 1. prioritet			34 526 728		13 626 728	20 900 000
Drift ekskl mva			11 078 641			

Ikke prioriterte prosjekter pga begrenset økonomi

Pri/Sted	Prosjekt/arbeider	Sum totalt (overslag)	Vedlikehold	Investering
2	Drammen vgs	3 500 000		3 500 000
2	Fylkeshuset	2 200 000		2 200 000
2	Fylkeshuset			
2	Ringrike folkeh.skole	100 000	100 000	
2	Ringrike folkeh.skole	1 500 000	1 500 000	
2	Ringrike vgs.	500 000		500 000
2	Åssiden vgs F blokk	3 000 000		3 000 000
Sum 2. prioritet		10 800 000	1 600 000	9 200 000
Sum 1. og 2. prioritet		45 326 728	15 226 728	30 100 000

Vedlegg 3

Tiltaksliste fylkesveger

Fv 133 Mjøseng - Hole bru	4,6 mill kr, Sigdal kommune
Fv 155 Sønsterud - Rørvik	1,0 mill kr, Høle kommune
Fv 213 Nesbyen - Svenkerud	1,9 mill kr, Nes kommune
<u>Fv 107 Bruhaug bru</u>	<u>7,5 mill kr, Rollag kommune</u>
Totalt	15 mill kr

Prioriterte prosjekter i HP for fylkesvegplanen i 06-09. De tre første prosjektene er igang og har behov for mer midler. Bruhaug bru er under oppstart. Bevilgningene vil dekke tiltak utover budsjett 2009.

Prosjekter utover fylkesrådmannens prioriterte omfang på 15 mill kr:

Forsterkning fv 213 Nesbyen – Svenkerud; 3 mill kr (Nes kommune)

Flomsikringstiltak på vegen inn til Rollagg sentrum (heving av vegen); 6 mill kr (Rollag kommune)

Forsterkning fv 202 Gulsvik – Vetern; 2 mill kr. (Flå kommune)

Vedlegg 4

KULTUR INSTITUSJONER I BUSKERUD

1. Vestfossen Kunstlaboratorium

Brannsikringstiltak som må gjennomføres før åpning i vår
Kostnad 1,5 millioner

Forslag til bevilgning kr. 750.000

2. Drammens Museum

Rehabilitering av vestfløyen på Marienlyst gård
Kostnadsberegnet til 1,5 millioner
Arbeidet kan påbegynnes straks

Forslag til bevilgning kr. 500.000

3. Krøderbanen

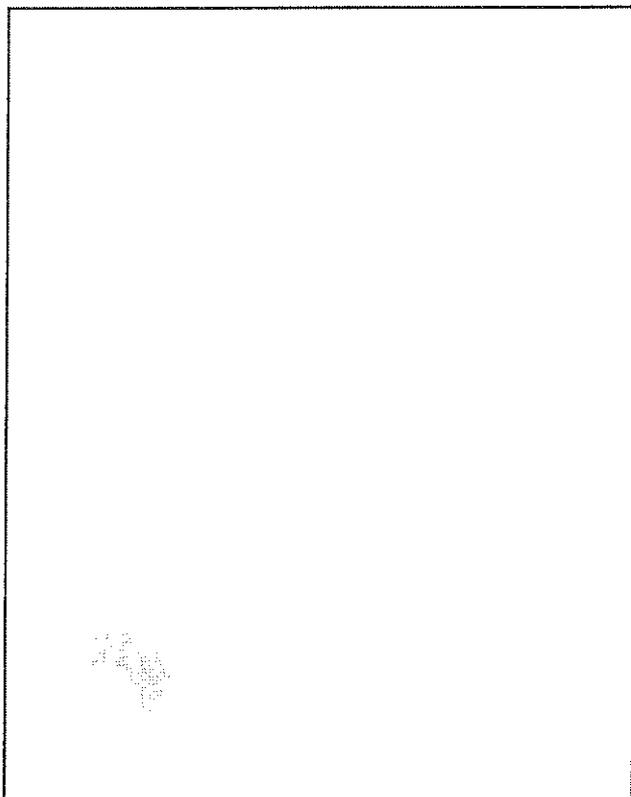
Vedlikehold, rehabilitering av trafikkmateriell
Tiltak som er nødvendig for at sikkerhetskrav satt av Jernbaneverket, kan igangsettes
Dersom ikke sikkerhetskravene oppfylles, kan ikke veteranogene gå
Kostnadsberegnet til flere millioner
Kan igangsettes umiddelbart

Forslag til bevilgning kr. 500.000

	disponering 2008	Vedtatt budsje 2009	endring		Justert budsje 2009
			egne		
Avkastning fra Vardar	9 855 000	11 175 000	-4 395 000		6 780 000
økt avkastning vardar	585 000	0			
Statlige overføringer, 551.60	24 590 000	24 590 000	1 680 000		26 270 000
Regionale partnerskapsavtaler					
Tilskudd KS/LJD (Serbia) (kostnad innes 900390)	450 000				
Satsing REISELIV	4 000 000	4 000 000			4 000 000
Næringsfond	500 000	500 000			500 000
tilbakeførte næringsmidler fra BTV	5 000 000	5 000 000			5 000 000
statsmidler fra tidligere år			1 010 000		1 010 000
Sum inntekter	44 980 000	45 265 000	-1 705 000		43 560 000
Disponeringer/utgifter					
Partnerskapsavtaler/regionale tiltak					
Drammensregionen	4 180 000	4 180 000	-350 000		3 830 000
Ringeriksregionen	2 600 000	2 600 000	-200 000		2 400 000
Midt-Buskerud	2 285 000	2 285 000	-190 000		2 095 000
Hallingdalsregionen	2 695 000	2 695 000	-225 000		2 470 000
Kongsberg- og Numedalsregionen	3 520 000	3 520 000	-290 000		3 230 000
Sum regionale tiltak ¹	15 280 000	15 280 000	-1 255 000		14 025 000
Regionoverskridende tiltak					
Integrering - videreføring HP 2007 pkt 18	1 000 000				
Europeisk senter for kvinner og IKT	200 000				
Innovasjons prosjekt	500 000				
Plan og plansamarbeid	500 000				
Økt satsing internasjonalisering	200 000				
Kultur-Næring prosjekt	200 000				
Utviklingsprosjekt biblioteket	150 000				
utviklingsaktørollen	400 000				
Næringsfond	2 500 000	500 000			500 000
NyVekt - til innovasjon Norge ¹	720 000	720 000	550 000		1 270 000
Innovasjon Norge ¹	9 595 000	9 595 000			9 595 000
NCE - Kongsberg ²	1 500 000	1 500 000			1 500 000
Ungt Entreprenørskap ²	700 000	700 000			700 000
Næringshager ²	300 000	300 000			300 000
Reiselivstrategi ²	5 000 000	5 000 000			5 000 000
Kultur-næring - strategiplan fra HU reg utv m ²		0			
VRI ²		2 000 000			2 000 000
Innovasjonsstrategi - F-déplan ²		1 000 000	-500 000		500 000
Partner HIBU/PI/DRIV ¹	2 500 000	4 000 000			4 000 000
film - ubrukte 2008 midler videreføres til 09	800 000	0			
Internasjonale EU prosjekter ²		1 000 000			1 000 000
Serbia (Obrenovac) ¹	750 000	300 000			300 000
Estland (Pärnu) ¹	300 000	300 000			300 000
forvaltning vana/vassdrag ²		500 000	-500 000		0
Plan/ambisjonsrådgivning stedsutvikling kommune ²	500 000	1 020 000			1 020 000
Miljølytårnprosjekt ²	300 000	300 000			300 000
Klima og energi ²	500 000	1 250 000			1 250 000
Sum regionoverskridende	29 115 000	29 985 000			29 535 000
Totalt utgifter/tiltak	44 395 000	45 265 000			43 560 000
"Udisponert" / uten inndekning	585 000	0			0

¹ disponeres av FU² disponeres av HU

Buskerud

Tiltakspakken for å stimulere den økonomiske aktiviteten i kommunesektoren

Tilskudd til vedlikehold og rehabilitering i kommuner og fylkeskommuner

Det foreslås bevilget et øremerket tilskudd til kommunesektoren på 4 milliarder kroner over kap. 576 post 60 til vedlikehold, rehabilitering og oppgradering av kommunal infrastruktur. Formålet med tilskuddet er å ta igjen noe av vedlikeholdsetterslepet i kommunesektoren. Tilskuddet vil ha positive effekter for sysselsettingen innen bygg og anlegg. Tilskuddet fordeles med 3 200 millioner kroner på kommunene og 800 millioner kroner på fylkeskommunene (80/20 prosent fordeling), og fordeles med et likt kronebeløp per innbygger.

Tilskuddet er et engangstilskudd for 2009. Midlene må brukes på prosjekter som settes i gang i 2009. Kommunene og fylkeskommunene må utforme og dimensjonere sine tiltak i tråd med denne forutsetningen, og i etterkant rapportere om bruken av tilskuddet til fylkesmannen.

Kommunesektorens frie inntekter

Kommunesektorens frie inntekter foreslås økt med 1,2 milliarder I tillegg kommer 0,8 milliarder kroner i økt merverdiavgiftskompensasjon knyttet til kjøp av varer og tjenester som følge av tiltakspakken (kap.1632, post 61 på Finansdepartementets budsjett).

Økningen i frie inntekter på 1,2 milliarder kroner gis som økt rammeoverføring, med 960 millioner kroner til kommunene og 240 millioner kroner til fylkeskommunene (80/20 prosent fordeling). Midlene gis primært for å bedre sektorens finansielle stilling, men vil også dekke økte rente- og avdragsutgifter som følge av at investeringsrammene for tilskuddsordningene for skolebygg, svømmeanlegg, for kirkebygg, for omsorgsboliger og sykehjemsplasser er utvidet for 2009. Den økte rammeoverføringen på 1,2 milliarder kroner fordeles etter kostnadsnøklene i inntektssystemet.

Kompensasjon for forventet skattesvikt

På bakgrunn av ny informasjon er anslaget for kommunesektorens skatteinntekter i 2009 nedjustert.

På den annen side bidrar lavere lønns- og prisvekst til at kostnadsveksten blir lavere enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2009. Netto anslås dette å redusere kommunesektorens inntekter med 1,2 milliarder kroner. Regjeringen foreslår at innbyggertilskuddet for 2009 økes tilsvarende for å kompensere kommunesektoren for nettoeffekten av lavere skatteinntekter og lavere kostnadsvekst. Kompensasjonen foreslås fordelt med 1 010 millioner kroner på kommunene og 190 millioner kroner på fylkeskommunene. Kompensasjonen gis gjennom økte rammeoverføringer og fordeles etter kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Midlertidig økning av lærlingtilskuddet

Det foreslås å øke fylkeskommunenes ramme med 185 millioner kroner, slik at tilskuddet som utbetales i 2009 til bedrifter som har lærlinger og lærekandidater, kan økes. Formålet med tiltaket er å bidra til å opprettholde antall læreplasser. Tallet på løpende kontrakter er om lag 38 000. Økningen i rammen innebærer at utbetalingen i 2009 økes med 4 865 kroner per kontrakt. Tilskuddet fordeles etter kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Nøkkeltall for kommunene i Buskerud fylke:

- Kommunene i Buskerud får 169,8 millioner kroner i vedlikeholdstilskudd (kolonne 1 i vedlagte tabell) og 50,9 millioner kroner i økte frie inntekter (kolonne 2 i vedlagte tabell). Samlet utgjør dette 220,7 millioner kroner (kolonne 3 i vedlagte tabell).
- Kompensasjon for forventet skattesvikt er beregnet til 53,5 millioner kroner (kolonne 4 i vedlagte tabell).
- Som en følge av tiltakspakken er det i tillegg beregnet en økning i merverdiavgiftskompensasjon for fylkeskommunen og kommunene i Buskerud fylke på om lag 42,5 millioner kroner.

Kommune	Vedlikeholds-tilskudd fordelt etter innb.tall (1000 kr)	Frie inntekter etter kostnads-nøkkelen (1000 kr)	Sum av kolonne 1-2 (1000 kr)	Skattekomp. fordelt etter Kostnadsnøkkelen (1000 kr)
	1	2	3	4
0602 Drammen	40 872	11 617	52 490	12 222
0604 Kongsberg	16 212	4 862	21 074	5 115
0605 Ringerike	19 184	5 791	24 975	6 093
0612 Hole	3 861	1 088	4 949	1 145
0615 Flå	678	300	978	315
0616 Nes	2 320	810	3 130	852
0617 Gol	2 995	1 035	4 031	1 089
0618 Hemsedal	1 322	445	1 766	468
0619 Ål	3 154	1 131	4 285	1 190
0620 Hol	2 976	967	3 942	1 017
0621 Sigdal	2 368	856	3 224	900
0622 Krødsherad	1 420	498	1 918	524
0623 Modum	8 558	2 640	11 198	2 777
0624 Øvre Eiker	10 932	3 281	14 213	3 452
0625 Nedre Eiker	14 871	4 188	19 058	4 406
0626 Lier	15 287	4 327	19 615	4 553
0627 Røyken	12 452	3 478	15 931	3 659
0628 Hurum	6 035	1 895	7 930	1 993
0631 Flesberg	1 697	595	2 292	626
0632 Rollag	956	420	1 376	442
0633 Nore og Uvdal	1 686	646	2 332	680
Buskerud	169 836	50 870	220 706	53 520

Nøkkeltall for Buskerud fylkeskommune:

- Buskerud fylkeskommune får 42,5 millioner kroner i vedlikeholdstilskudd (kolonne 1 i vedlagte tabell) og 11,4 millioner kroner i økte frie inntekter (kolonne 2 i vedlagte tabell). Det blir også gitt 8,8 millioner kroner i økt lærlingtilskudd (kolonne 3 i vedlagte tabell). Samlet utgjør dette 62,7 millioner kroner (kolonne 4 i vedlagte tabell).
- Kompensasjon for forventet skattesvikt er beregnet til 9 millioner kroner (kolonne 5 i vedlagte tabell).

	Vedlikeholds-tilskudd fordelt etter innb.tall (1000 kr)	Frie inntekter etter kostnads-nøkkelen (1000 kr)	Lærlingtilskudd etter kostnads-nøkkelen (1000 kr)	Sum av kolonne 1-3 (1000 kr)	Skattekomp. fordelt etter kostnadsnøkkelen (1000 kr)
	1	2	3	4	5
Buskerud	42 459	11 441	8 819	62 720	9 058

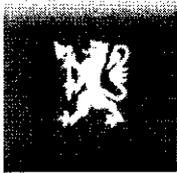
- Innenfor den foreslåtte økningen i drifts- og vedlikeholdsbevilgningen til jernbanenettet er det avsatt 98 millioner kroner til Buskerud. 3 millioner kroner skal gå til økt inntak av lærlinger, og det samme beløpet er foreslått både til utbedring av signalanlegg og til fornying av stasjoner og plattformer.
- Regjeringen foreslår å sette av 35,2 millioner kroner til trafiksikkerhetstiltak på veg i

Buskerud. Midlene er foreslått fordelt med 6 millioner kroner til midtrekkverk ved Ryghkollen – Mjøndalen (E134), 6 millioner kroner til bred midtoppmerking ved Langebru – Damåsen (E134), 2,5 millioner kroner til midlertidig utbedring av vegkryss ved Dagslett (Rv 23), 7 millioner kroner til midtdeler i kurve på riksveg 7, 5 millioner kroner til tiltak i rundkjøring ved Gol vest (Rv 7), 4,7 millioner kroner til bred midtoppmerking ved Bjørnstad – Værpen (Rv 23) og 4 millioner kroner til tosidig viltgjerde ved Fosskollen – Kirkelinna (E18).

- Til rassikringstiltak er det satt av 3 millioner kroner til rensking i skjæring ved Tranbykrysset (E18).
- Regjeringen foreslår å sette av 33 millioner kroner til gang- og sykkelveg, fordelt med 18 millioner kroner til sykkelfelt i Hønegaten i Hønefoss (Rv 35), 5 millioner kroner til tiltak i Kongsberg, 5 millioner kroner til undergang ved Hallingby (E16) og 5 millioner kroner til undergang ved Nakkerud (Rv 35).
- Vedlikehold av Drammen tinghus for 1,6 millioner kroner.
- Vedlikehold av Statens kartverk i Hønefoss for 1,9 millioner kroner.
- Vedlikehold av Høgskolen i Buskerud på Hønefoss for 5 millioner kroner.
- Det er behov for å skanne pantebokarkivet ved Statens kartverk slik at dokumentene blir enklere tilgjengelig ved bestilling av tinglyste dokument. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til tinglysning med 10 millioner kroner. Tiltaket vil kreve økt bemanning ved Statens kartverk på Hønefoss i en tidsbegrenset periode og bidra til mer effektiv saksbehandling ved kartverket.
- Regjeringen foreslår å etablere en stipendiatstilling øremerket MNT-fag til Høgskolen i Buskerud.
- Istandsetting og vedlikehold av fredete og verneverdige bygninger og anlegg i Modum kommune, herunder Mælum gård.
- Brannsikring av tette trehusmiljøer og kirker av kulturhistorisk verdi i Kongsberg kommune, herunder Kongsberg kirke.

Til toppen

Finansdepartementet | Postboks 8008 DEP, 0030 Oslo | 22 24 90 90 | postmottak@fin.dep.no

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Du er her: regjeringen.no / [Kommunal- og regionaldepart...](#) / [Pressesenter](#) / [Pressemeldinger](#) / [Kommunebudsjettene styrkes med 6,4 milliarder](#)

Pressemelding, publisert 26.01.2009

Tiltakspakken 26. januar 2009

Kommunebudsjettene styrkes med 6,4 milliarder

- 6,4 milliarder mer til kommunene betyr mer vedlikehold og økt sysselsetting i bygg- og anleggsbransjen. Dessuten vil styrking av de frie inntektene gi rom for økt aktivitet i mange kommuner, sier kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa.

Regjeringen har vært opptatt av å få på plass tiltak som virker raskt.

- Jeg vet at kommunene har prosjekter de kan sette i gang nå. Vi har gjort nye ordninger enkle og ubyråkratiske og venter rask effekt, sier Kleppa.

Regjeringen vil gi kommunene fire milliarder kroner ekstra til vedlikehold, oppgradering og rehabilitering av kommunale bygg, anlegg og veier.

- Dette vil komme innbyggere landet over til gode gjennom blant annet bedre skoler og bedre veier. Jeg er sikker på at kommunene vil bruke disse pengene godt. De kan ta igjen vedlikeholdsetterslep, og de kan oppgradere kommunale bygg med tiltak som bedrer inn klima, energibruk eller universell utforming, sier Kleppa.

Regjeringen foreslår også å gi kommunene 1,2 milliarder kroner mer i frie inntekter. Dette kommer på toppen av de 8,4 milliardene ekstra som kommunene fikk i statsbudsjettet. I tillegg vil kommunenes inntekter øke med 800 millioner kroner i merverdiavgiftskompensasjon på grunn av ekstratiltakene i regjeringens tiltakspakke.

I tillegg til egne midler til vedlikehold og økte rammeoverføringer, blir kommunene slik regjeringen varslet før jul, kompensert for lavere skatteinntekter i 2009.

Regjeringen foreslår følgende tiltak for kommunesektoren:

Vedlikeholdstilskudd: Et midlertidig tilskudd til vedlikehold og rehabilitering av infrastruktur i kommuner og fylkeskommuner på 4 milliarder kroner. Tilskuddet fordeles med et likt beløp per innbygger og gis til alle kommuner og fylkeskommuner uten forutgående søknadsbehandling. Tiltakene som finansieres under ordningen skal komme i tillegg til vedtatte prosjekter i kommunenes budsjetter for 2009.

Frie inntekter: Kommunesektorens frie inntekter økes med 1,2 milliarder kroner. I tillegg kommer økte frie inntekter fra merverdikompensasjon på 0,8 milliarder kroner knyttet til økt kjøp av varer og tjenester som følge av tiltakspakken. Som regjeringen varslet før jul, vil kommunesektoren kompenseres for det reelle inntektsbortfallet knyttet til lavere anslåtte skatteinntekter i 2009. Det reelle inntektsbortfallet er på usikkert grunnlag anslått til rundt 1,2 milliarder kroner, når det også tas hensyn til lavere anslag for lønns- og kostnadsveksten i kommunesektoren. Dette kompenseres i en tilsvarende økning i rammeoverføringene.

Rentekompensasjon: Kommunene har vist stor interesse for rentekompensasjonsordningen for skole- og svømmeanlegg og har allerede planlagt mange prosjekter. Investeringsrammen for 2009 økes fra 2 til 3 milliarder kroner, og bevilgningen i 2009 økes med 30 millioner kroner, fra 930 millioner kroner til 960 millioner kroner. Investeringsrammen for 2009 i rentekompensasjonsordningen for kirkebygg økes med 400 millioner kroner fra 800 millioner kroner til 1,2 milliarder kroner. Det innebærer økte tilskudd over statsbudsjettet på 12 millioner kroner i 2009 fra 105,4 millioner kroner til 117,4 millioner kroner.

Investeringsstilskudd: Investeringsstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjemsplasser skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger. Bevilgningen til bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger økes med 156,6 millioner kroner, tilsvarende ytterligere 1500 plasser i tillegg til de 1000 som allerede ligger i statsbudsjettet for 2009.

Læreplasser: For å bidra til å opprettholde antall læreplasser, økes fylkeskommunenes lærlingtilskudd til bedrifter i 2009 med 185 millioner kroner.

Tilskuddsordning: En midlertidig, søknadsbasert tilskuddsordning for digital fornying i kommunene med sikte på effektivisering av de kommunale tjenestene på 60 millioner kroner. Bevilgningen skal dekke tilskudd til prosjekter med utviklingskarakter og læringseffekt for andre kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter. Tilskudd gis til prosjekter som starter opp innen utgangen av 2009.

Utleieboliger: Regjeringen bevilger 250 millioner kroner til 1500 nye utleieboliger for vanskeligstilte grupper og øker lånerammen i Husbanken med to milliarder kroner. Dette kommer i tillegg til pakken på 6,4 milliarder til kommunene.

Energiltak: Enova får 1,2 milliarder kroner ekstra til ordninger for energiltak. Dette er ordninger kommuner og fylkeskommuner kan søke på.

Idrettsanlegg: Regjeringen foreslår et tilskudd på 250 millioner kroner til nybygg og rehabilitering av idrettsanlegg over Kulturdepartementets budsjett. Det blir lagt særlig vekt på anlegg for barn og ungdom. Disse pengene kommer i tillegg til de 6,4 milliardene til kommunene.

Kommunal- og regionaldepartementets pressetelefon: 22 24 25 00.

- Hordaland får 604 millioner ekstra
- Hedmark får 251 millioner ekstra
- Nordland får 317 millioner ekstra
- Møre og Romsdal får 327 millioner ekstra
- Finnmark får 98 millioner ekstra
- Østfold får 344 millioner ekstra
- Aust-Agder får 140 millioner ekstra
- Akershus får 667 millioner ekstra
- Nord-Trøndelag får 175 millioner ekstra
- Troms får 205 millioner ekstra
- Telemark får 218 millioner ekstra
- Vestfold får 294 millioner ekstra
- Vest-Agder får 218 millioner ekstra
- Sør-Trøndelag får 368 millioner ekstra
- Oslo får 708 millioner ekstra
- Oppland får 242 millioner ekstra
- Sogn og Fjordane får 146 millioner ekstra
- Rogaland får 536 millioner ekstra
- Buskerud får 326 millioner ekstra